

סטריאו בכל הגלים

אם המאזן מסוגל בעצמו לתקן את הטעון חיקון, תהיה לו אפשרות לבצע את הדבר, כאשר ישודר, מישדר הבדיקה" הזה. אם אין ביכולתו — מסיבות טכניות — לעשות זאת, מוטב שייקרא לטכנאי, חיבור לא נכון של הרמקולים למגבר לא רק גורם לעיוותים בשידור אלא עלול לגרום, במקרים מסוימים, גם לזקק לרמקולים עצמם.

ציוד מיושן שאינו מושלם

"מישדר הבדיקה" הסטריאופוני כולל גם ביי קורת עצמת הטון המשודר בכל אחד מהערוצים. אם המערכת, "מכוננת" יישמע הטון בכל אחד מהערוצים באותה עצמה, אם לא למעלה ממנה; אם הכיוון לא נכון — יישמע הטון חלש יותר, כן יוכל המאזין לערוך, "בדיקה היענות חדר", כלומר — אם בכל תחום השמע, הצלילים המשודרים נשמעים בעצמם זהה. חברות התקליטים הגדולות הפיקו, תקליטי בדיקה; מאזין שאינו רוצה להמתין עד ש,הבעיות הטכניות" בשידורי ישראל ייפתרו, יכול לרכוש תקליט זה, או לשאול ממכר, ולבצע את הבדיקה כדי לוודא שהרמקולים מחוברים בהתאם.

מיר המידע מסביר גם כי בנוסף לקשיים הטכניים הקיימים בשידורים סטריאופוניים באיכות מעולה, המיכשור הישן שלנו גם הוא מזוהה בעייה. אנו משתמשים בציוד שבחלקו הגדול משרת אותנו יותר מעשרים שנה. בשידורי ישראל טרם הופעל אולפן בלעדי לשידורים סטריאופוניים. בתל-אביב ובירושלים כבר הוקמו האולפנים הללו, אלא שהם חסרים ציוד מתאים — ועד אז — ימשיכו לשרד את השידורים הסטריאופוניים משולחו בקרה של שידורי המונו — שהותאם לשידורי סטריאו.

קשה לתפעל ציוד כזה. אנו משתדלים לעמוד בתקן הבינלאומי של שידורי סטריאו, הטעים מר המיידס.

לרשות השידור יש אולפני הקלטת בהיכל התרבות, בבית המורה, בתל-אביב, בנייני האומה, ובאולם ימק"א. הציוד במרבית, האולפנים הללו הוא מיושן ואינו מושלם — ואינו עונה על "הדרישות המירביות", כדברי מר המיידס, להקלטת איכותית של הקונצרטים בהיכל התרבות או באר למות אחרים. נתבשרנו כי יש תוכנית להוסיף ציוד חדש לאולפנים אלה.

לא פעם אנו שומעים בשידורי אף. אם ברדיו רעשים והפרעות בלתי-רצויים. אנשי רשות-השידור מודעים להפרעות אלה — המפחיתות מאיכותם של השידורים הסטריאופוניים, ומקווים כי השיפור המי יתל באפיק התלשורת, וניצול תחום הדינאמי (תחום השמע מהדרגת הנמוכה ביותר עד הדרגת הגבוהה ביותר) כל אלה יביאו, בסופו של דבר, לשיפור באיכות השידורים הסטריאופוניים.

המערכת הסטריאופונית שברשותה, שידור הבדיקה, הנמשך שש דקות, "מדריך" את המאזין לבדוק האם השידור הסטריאופוני נקלט במערכת שברשותו בצורה הנכונה. בשלב הראשון, מודיע הקריין כי האות משודר בערוץ השמאלי, ולאחר מכן — מועבר השידור לערוץ הימני. המאזין יכול לבדוק אם אכן האות המופק ברמקולים שלו הוא את ערוץ השידור. אם כך הדבר, הרמקולים שלו, "מחוברים" למגבר בצורה נכונה; אם לא — עליו לשנות את חיבורי החוטים בהתאם, או לסובב מתג — אם כזה קיים.

חיבור לא נכון של הרמקולים למגבר לא יישמע השידור הסטריאופוני באיכות הנכונה. כל רמקול, כנמרד, יפיק אמנם את הצליל האותנטי, אולם השילוב ביניהם — כפי שצריך להיות במערכת סטריאופונית —, לא יהיה נכון. המדובר לא רק בשידורי רדיו, אלא גם בהשמעת תקליט או בטייפ, אומה מר חמיידס.

ניקוי תקליטים לעובק

הנה הצטרף כלי-שק נוסף למאגר הכלים שלנו למלחמה נגד בלאי מוקדם של תקליטים ארוכי-יגון. מרה את שני ציודי התקליט שבשכבה דקה של החומר החדש והנה לו להתייבש. קלף את ה"שכבה, והרי אתה מקלף מעל התקליט גם את שכבת האבק והלכלוך שעליו — ולטענת היצרן — בצורה זו מוגיעים לי נקיון גם בעומק החריצים, מקום שאילו אין להגיע בדרכים אחרות באותה יע-לות.

בבוקר אחד מצויה כמות חומר המסמיקה לנוקיים של כ-70 תקליטים. ניתן להשיגו, באר"ב — במחיר 30 דולאר (כ-600 לירות!).

"האור האדום" המעיד על שידור סטריאו — זה הסימן המופיע בלוח המגבר כאשר השידור מבוצע סטריאופונית — נדלק רק ברשת הראשונה של שידורי ישראל, לשמונה שעות בממוצע ליממה. בינתיים רק לשידורי מוסיקה קלאסית, ומפעם למעם גם בשידורי הסכיתים, כדי להעניק את החווה העומק והמרחב של תיאטרון משודר.

צר לי לאכזב את אלפי הצעירים שהיו רוצים לשמוע בשידור סטריאופוני את המוסיקה המשודרת ברשת ב' וברשת ג'. יעברו עוד לילות רבים עד שנשמע רוק ופופ בסטריאו. תבל.

כשם שחובבי המוסיקה הקלאסית שמחים על שידורי הקונצרטים השונים הנערכים בשידור סטריאו, אפוא, מדוע שיגרע חלקם של מאות אלפי הצעירים, חסידי פופ ורוק ומוסיקה קלה?

המבנה לשידור סטריאופוני, אומרים אנשי רשות-השידור, כרוך בהוצאות של עשרות מיליוני לירות, ועד שיבוא היום ונשמע בארץ את קול הפופ והרוק בשידורים סטריאופוניים איכותיים, דואגים אנשי רשות-השידור להקליט את מופעי המוסיקה השונים בסטריאו, הכל מוקלט סטריאופונית, הם אומרים.

שתי רשותי ממשלחיות מעורבות בשידורים סטריאופוניים. רשות אחת — שידורי-ישראל, האת ראתה להכנת התוכניות, להפקתן ולשידורן מהאולפן —,עד נקודה מסוימת מהאולפן, משם עוברת האחריות למשדר. התקשורת, המופקד על תלשורת האות המשודר, אומרים מר מאיר המיידס, מנתל שרותי הנדסה ברדיו, וסגנו, מר אברהם טל. הטלוויזיה גרמה אלוצים רבים בחיינו. לאנשי הרדיו יש עתה שתי אפשרויות כדי להתמודד עם מדיום הטלוויזיה. אפשרות אחת — מהירות בשידור מידע למאזינים — בתחום ההדשות, למשל, אפשרות שניה — שיפור באיכות האות המשודר — קרי — שידורים סטריאופוניים באיכות מעולה, כאלה הני הוגים ברוב תחנות הרדיו בארצות המערב.

שידורי הסטריאו בישראל "ישתפרו באופן הדרגתי"

מאיר חמיידס מטעים כי שידורי-ישראל ומשרד התקשורת עושים מאמצים שוטפים לשיפור איכות השידור הסטריאופוני בישראל, שאיכותם נופלת מוז המוקבלת במערב. הבדיקה, הוא מסביר, היא, כמת בעיית טכניות שטרם נפתרו במערכת התלשורת. מהנדסי משרד התקשורת משתדלים לפתור את הבעיה. זה לא עניין כל-יך פשוט.

לעומתו, מסביר מר יעקב ניצן, מהנדס מחלקת שידורי רדיו וטלוויזיה במשרד התקשורת — שידורי סטריאו לא עומדים בראש סולם העדיפויות של משרד התקשורת, ונושא זה הוא עברונו כבהינת משימה צדדית.

אנשי משרד התקשורת עושים ככל שביכולתם לפתור את, "המכשולים הטכניים", אלא שבעיות תקציב וכח אדם מעכבות את סיום העבודה. מר ניצן מסביר שמשדר התקשורת מעונין להבטיח "קליטה טובה" למאזינים, ולפיכך אף החלו לפני מספר שנים לשרד בארץ, אם, המבטח קליטת אות טובה, ללא הפרעות. שידורי הסטריאו בשידורי ישראל, "ישתפרו באופן הדרגתי", כדברי האיכות-של האות המשודר טובה יותר מרכו הארץ, ופחות טובה ב,קצוות. לבני מועד סיום העבודות, לא רצה איש להתחייב. עד שהאיכות של השידורים הסטריאופוניים תגיע לדרגה אליה משתדלים אנשי רשות-השידור, ואנשי משרד התקשורת, אי אפשר יהיה לשרד, כריות למאזינים, שידור-בדיקה מיוחד שהוכן על ידי רשות-השידור כדי לאפשר למאזינים לכייל את